

станжли; а сега се пакъ подновихъ, ако и сравнително по-рѣдко. Освѣнь на хорбто, момъкътъ има възможность да съгледва момата на тълька (харь), на седѣнки, на бѣлянки, на чушмата, на полето, вредъ, гдѣто се дружно работи или има общи забавления.

Въ Миндя, три часа на С.-И. отъ Елена „формална сгледа“ или първата мѣна се свършва доволно оригинално. Така напр. бащата на момчето като хареса момата, ще иди у дома й и като го посрѣдниятъ добрѣ, той прѣлага носимата си бѣклица, отъ която като пие моминий баща, работата се разбира за свършена. Като се върне бащата, казва на женитѣ *да сървятъ*; и наистина женитѣ тръгватъ; докѣ едни навлѣзватъ въ двора на момини, други сѫ на срѣдъ пътя все къмъ сѫщата кѫща, а трети излизатъ отъ момкови. Това се казва *сървене*. Подиръ туй работата се счита за свършена. *Женинѣтъ сървѣхъ* ще рече: сгледата е свършенъ фактъ.

По колибитѣ има обичай, който иди да сгледва у момковий баща, да си удари калпака край огнището срѣщу котката и да я подгони, за да може така да обиколи кѫтоветѣ и да разбере, безъ да се сѣтиятъ другите за наредбитѣ и чистотата въ кѫщи.

При това има купъ вѣрвания. Ако напр. ржженѣтъ и дилафѣтъ се случятъ въ туй врѣме наедно, миссията на съгледниците ще сполучи. — Сгледникътъ носи плоска и черни моминий баща и я испиватъ до капка. На тръгванѣе, той нарочно забравя плоската и се връща да си я иска; ако му я даджтъ пълна, той знай, че и отъ момини вече се има по-трѣбното съгласие; ако му я даджтъ праздна, за свата, който е правилъ трудъ да идва, да си тупа калпака и да си хаби винцето, не остава, освѣнь да си отзема, т. е. миссията му се счита за пропадихла.

Сѫщинската *формална сгледа* въ градъ Елена става така приблизително, както е описана за Лѣсковецъ отъ г. Оджакова (вижъ: Сборникъ Чолакова). Сѫщо така ходи бабичка сгледница; сѫщо така се разузнава работата; сѫщо така се проваждатъ въ понедѣлникъ момкови хора, за да одуматъ за годежа и свадба. За това е излишно да се разпространявамъ. Тия, които ходятъ на сгледа, носятъ название сгледници (ед. число сгледникъ и сгледница).